

Guia didàctica

¡VIVA CUBA!

Guia didàctica elaborada per: **Estefania Àlvarez Sanyer**

CINEBAIX.EDUC
Cinema i educació

Associació CineBaix
Joan Batllori, 21
08980 Sant Feliu de Llobregat
Tel. 93 666 18 59
educa@cinebaix.com
www.cinebaix.com

Organitza:

Amb el suport de:

¡VIVA CUBA!

FITXA TÈCNICA

Títol original _ ¡Viva Cuba!

Països _ Cuba i França

Any _ 2005

Director _ Juan Carlos Cremata Malberti

Gènere _ comèdia

Durada _ 80 min

SINOPSI

Malú i Jorgito fan la promesa de ser amics de per vida, fins i tot encara que les seves famílies s'odiïn. Quan l'àvia de la Malú mor, la seva mare decideix marxar a viure a l'estranger. A partir d'aquesta decisió, Malú i Jorgito decideixen fugir i recorren gairebé tot Cuba vivint mil i una aventures. Tots dos defensen el dret de viure al seu barri, tenir els seus propis amics, assistir a la seva escola i viure la seva amistat intensament.

PERSONATGES

Malú: té molt de caràcter i és molt segura de sí mateixa; tant, que sent tan jove decideix emprendre un viatge per Cuba per trobar-se amb el seu pare. De vegades el seu histerisme i egocentrisme provoquen situacions de nervis; però malgrat tot creu en l'amistat, creu amb en Jorgito qui serà un gran recolzament per a ella.

Jorgito: amb un pare que beu i esbatussa i una mare amb bastant geni, en Jorgito decideix escapar-se amb la Malú, la seva amiga. Aquesta amistat és tan forta que encara sent molt jove ho deixa tot per ajudar a la seva amiga. Amb caràcter, però sense voler mai problemes, arriba a conèixer la veritable amistat.

Mare de la Malú: només pensa en ella mateixa sense importar-li gaire el que vol la seva filla. Figura materna absent en la casa, la qual cobreix l'àvia.

Mare d'en Jorgito: l'única preocupació pel seu fill és que aquest no jugui amb la Malú, sinó amb altres nens a jocs de nois. Molt tradicional amb un marit que beu i esbatussa de tant en tant.

ACTIVITATS

1. Les mares dels dos nens els hi manen no jugar entre ells; què en penses? Creus que tenen dret a fer-ho? Hi hauria alguna circumstància on aquest fet es veiés correcte?
2. Si tu volguessis orientar/ajudar a un fill, creus que prohibint i escridassant seria el més idoni? Tu què faries per a que els teus consells se'ls prengués seriosament i almenys reflexionés?
3. Què deu sentir en Jorgito veient els seus pares discutir? Creus que és bo per a ell? Com li pot afectar?
4. Tu tens ganes de ser gran? Per què?

La raó dels protagonistes és per a que ningú els hi mani ni diguin res; creus que un cop s'és gran ja ningú pot manar-te o estar per sobre teu?

5. T'agradaria emprendre una aventura com la de la Malú i en Jorgito?

Omple la següent graella i després compara-la amb el teu/teva company/a:

Amb qui aniries?	On aniries?	Per quines raons marxaries?
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-

6. “Quan un té gana, demana les coses”; tu què faries en la seva situació? Haguessis robat el menjar o l'haguessis demanat?

7. Pensa en els teus/teves amics/amigues, què és el que valores d'ells/es? Anota-ho tot seguit segons el grau d'importància per a tu:
  - 1.
  - 2.
  - 3.
  - 4.
  - 5.
  - 6.

8. A continuació, realitza el teu propi arbre de l'amistat. En un full a part dibuixa el tronc, on anirà el teu nom, i a continuació dibuixa tantes branques com amics/amigues tinguis i escriu els seus noms en elles.

9. Què creus que pensen els nens quan veuen el far? Quins sentiments i emocions identificaries? Es sentiran satisfets després de tot el que han viscut?

10. I quan els pares comencen a discutir, com creus que es senten la Malú i en Jorgito? Com interpretes l'escena final on ells dos marxen corrent?

11. L'amistat és un gran tresor que cal cultivar. Imagina't que l'amistat és com una llavor, que amb afecte i cura diària comença a créixer. Per a fer-ho realitat, fes la següent activitat:

Material necessari

- Un got de plàstic
- Cotó
- Un cigró, una llentia o qualsevol altre llegum
- Celo
- Paper
- Un retolador

Instruccions

1. Agafa el got de plàstic i aboca-hi un raig petit d'aigua.
2. Després fica-hi el cotó fent una capa fina a la base.
3. Seguidament, col·locarem la llegum amagada entre el cotó.
4. Agafa un tros de paper, escriu el nom del teu/teva millor amic/amiga i enganxa-ho amb celo al got.

Cada dia hauràs d'anar veient com van sortint les arrels, la tija, regar-ho, canviar els cotons i posar-ho una estoneta al sol.

Quina reflexió en treus? Entens la metàfora?

GUIA PER AL PROFESSOR

Suggeriments previs al visionat de la pel·lícula

- Veure el tràiler i comentar si algú ha vist la pel·lícula, de què creuen que va, què els suggereix...

<http://www.youtube.com/watch?v=ETHjrYW-07g>

- Es podria anar a la sala d'ordinadors i veure els següents enllaços; dos contes que tracten el tema de l'amistat. Es podrien llegir individualment i després comentar-los entre tots. (Aquesta activitat també es podria fer després del visionat de la pel·lícula i havent realitzat la guia):
  - Conte – cicatrius:
<http://www.jouscout.com/OP9C17.htm>
  - Conte – construir ponts enlloc de tanques:
<http://www.jouscout.com/OP9C55.htm>
- Demanar que per al dia de la realització de la guia portin un got de plàstic, cotó i una llegum (cigró, lletia...).
- Portar impreses les dues frases de la pel·lícula.
- També es necessitarà paper, celo i retoladors.

Sobre aquesta guia...

Aquesta guia està pensada per a realitzar amb alumnes de cicle mitjà d'educació primària durant una hora de classe, encara que sempre, si es té temps, es pot allargar per tal que la reflexió sigui més profunda.

Amb aquesta guia, les àrees de coneixement curricular que es treballen són; l'àrea de llengua, l'àrea de coneixement del medi natural, social i cultural, l'àrea d'educació artística i l'àrea d'educació per al desenvolupament personal i la ciutadania.

Descripció de les activitats proposades

- Activitat 1

En aquesta activitat es pretén que l'alumne, sota la seva condició de nen, es posicioni davant de si els pares tenen el dret de prohibir veure't amb algun

amic. Potser ho ha viscut a casa i tindrà les idees més clares; o potser algú que no ho ha viscut ho pensa fredament i arriba a respostes sensates.

El que es busca és que l'alumne desenvolupi l'habilitat personal d'autoreflexió per trobar respostes vàlides i coherents a la qüestió que es formula.

Quan es pregunta si en alguna circumstància aquest fet es veuria correcte; podríem acceptar-ho si de la persona de la que se'ns vol distanciar té algun problema amb les drogues, males companyies...

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- Activitat 2

On es vol arribar amb aquestes preguntes, és que l'alumnat valori el tenir una actitud de diàleg i oberta davant de qualsevol situació de conflicte, o simplement amb la família. Obligant o prohibint potser sí que pot donar resultat al principi, però a la llarga no farà altra cosa que empitjorar, en aquest cas, la relació de la família.

És important estar sempre oberts al diàleg per a que els més petits apliquin aquesta habilitat en el seu context familiar i el seu entorn. Hem de fer que no vegin la imposició com quelcom que pot ajudar, sinó tot el contrari, cal que les coses es parlin, que es valori la situació i s'arribin a conclusions i solucions acceptades per les dues parts.

No es pot pretendre que un fill, per exemple, faci el que se li digui sense donar-li motius i explicacions. Si ell veu que per part nostra hi ha intenció de parlar, de conèixer, ajudar... segur que els nostres consells o advertències es prendran més seriosament i segurament hi reflexionin.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- Activitat 3

Amb aquesta activitat es pretén que l'alumne es posi en la pell d'en Jorgito i intenti imaginar com es sentiria si veiés als seus pares discutir com ho fan els de la pel·lícula. També es pretén que reflexionin com això pot afectar al nen, si és bo per a ell...

Cal transmetre a l'alumnat una relació de bona convivència, respecte i responsabilitat en l'ambient familiar. Cal que sàpiguen distingir entre el que és bo per a ells veure a casa i el que no, per a que ells no ho repeteixin ni copiïn res del que veuen o senten.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- **Activitat 4**

Amb aquesta pregunta es pretén que l'alumne reflexioni sobre la seva vida actual i el que li pot suposar el futur per voler o no créixer. D'aquesta manera podrem veure com els/les nens/es veuen el món dels adults, què és el que s'esperen o pensen que pot ser pel que han vist fins ara (ja sigui a casa seva, per la televisió...) i així descobrir les seves pors o inquietuds.

Amb aquesta activitat s'aproximaran una mica més a la realitat; potser caldrà orientar-los una mica perquè poden no tenir les coses clares o no pensar el que és cert. Però mai haurem de provocar-los sensacions negatives pel que els espera; ja que podria provocar rebuig o ansietat.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- **Activitat 5**

Amb aquesta activitat deixem que la imaginació voli una mica. D'aquesta manera, durant una estona, viatjaran on vulguin i amb qui vulguin; això sí, el més interessant és saber els motius pels quals emprendrien un viatge tot sols o amb amics/amigues.

Potser es pot descobrir alguna situació complicada en la vida del nen, on llavors haurien d'actuar i veure què és el que passa i com es pot solucionar. No s'ha d'empènyer ni obligar al nen a que ens expliqui les coses, sinó deixar que flueixin, com per exemple amb aquesta activitat, que potser inconscientment el nen ho reflexa en la graella.

Ara seria bon moment per transmetre actituds d'autonomia i responsabilitat vers la vida, i tenir consciència de valors i normes de convivència per a poder conviure amb altres persones.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria que per parelles comparessin les graelles i després posar en comú les diferents opinions.

- **Activitat 6**

Amb aquesta activitat el que es vol aconseguir és que l'alumne aprengui a resoldre positivament conflictes amb criteris ètics de justícia. Robar no està bé i els/les nens/es ho han de saber; sempre s'han de buscar altres solucions coherents i legals per aconseguir els nostres fins.

Els alumnes han de posar en pràctica valors que afavoreixin la convivència; també estaria bé tractar el tema de compartir, el que faria que milloressin les relacions interpersonals; bàsicament, aprendre a conviure.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- **Activitat 7**

Amb aquesta activitat farem que l'alumne pensi amb el que valora de les seves amistats, què és el que té en compte per a ser amic/amiga d'algú, perquè els/les considera amics/amigues. També farem que els hi donin graus d'importància per veure què és el que consideren més important en un/a amic/amiga.

Identificaran diferents valors, potser en descobreixen d'altres que no s'havien parat mai a pensar que fossin valors o que es tinguessin en compte per ser amic/amiga d'algú.

Després podria ser interessant fer un llistat en comú i comentar perquè han escollit aquests valors.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- **Activitat 8**

Amb aquest arbre treballaran més creativament el tema de l'amistat. L'objectiu és que reflexionin sobre quants amics/amigues tenen i s'ho passin bé dibuixant l'arbre col·locant en les branques els noms dels seus/seves amics/amigues.

Els dibuixos es podrien penjar a classe o bé que cadascú el pengi a la seva habitació perquè cada dia recordin que tenen amics; que no estan sols, però que aquestes amistats s'han de cuidar.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts.

- **Activitat 9**

Amb aquesta activitat es pretén que l'alumnat faci una recapitulació de tot el que han viscut els nens i consideri si ha valgut la pena o no. En arribar al far la cara dels nens ho diu tot; però cal que siguin els alumnes que es posin en la pell dels nens i identifiquin els sentiments i emocions que aquests van poder sentir al arribar al seu destí.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- Activitat 10

Amb aquesta activitat també cal que l'alumnat es posi en la pell dels nens i pensi com es sentirien si després de tot els pares segueixen igual; barallar-se davant dels nens després de tot el que ha passat no és una reacció gaire lògica; els pares no mostren respecte davant dels seus fills, és com si no els veiessin.

Per això, ara es demana que interpretin el final de la pel·lícula on els dos marrecs marxen corrents i agafats de la mà. Seria interessant que cada alumne individualment guardés uns minuts de silenci per reflexionar sobre la situació dels personatges, tot el que han viscut i el que han après.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 5 minuts; es miraria de posar en comú les diferents opinions.

- Activitat 11

Per concloure la sessió, es proposa una activitat on l'objectiu no és estudiar la naturalesa, sinó mitjançant, diguem, una metàfora, veure que fer i conservar una amistat no és una feina fàcil. Cal estar sempre pendent, tenint cura de l'amic/amiga, ajudar-lo quan ho necessiti...

I també, el fet de tenir quelcom que cuidar farà que l'alumnat es senti responsable; i si aquesta planta creix i no mor, l'autoestima del nen/a pujarà sentint-se orgullós d'ell/a mateix, del seu treball.

El temps destinat per a aquesta activitat seria de 10 minuts si s'ha complert el temps establert de cada activitat; sinó, doncs el que quedi d'estona o fins i tot es pot deixar per a una altra sessió.

Per concloure...

Amb el visionat de *¡Viva Cuba!* i la realització d'aquesta guia; el que s'ha volgut intentar és que l'alumnat reflexioni sobre el context familiar, tant de la pel·lícula com del seu propi, i també que valori l'amistat; tot el que es guanya amb un/a amic/amiga al costat.

El missatge és ben clar; l'amistat és un tresor. Ara només cal que prenguin nota i reflexionin sobre el que tenen i no han de deixar perdre.

A continuació s'adjunten dues frases importants de la pel·lícula; la primera del viatger que els porta en moto fins al far i la segon d'en Jorgito. Estaria bé penjar-les a classe com a recordatori del dia d'avui.

SENSE AMÍCS NO ES VA
ENLLOC, ELS AMÍCS DE VERITAT
ENCARA QUE ES BARALLÍN
SEMPRE SÓN AMÍCS

I sí ens abracem fort,
molt fort, mai ningú
ens podrà separar